

Zeetrek langs Huisduinen

Een impressie van juli t/m september 2026

Juli

Het weer was zeer warm, droog en zonnig. Deze maand ging de boeken in als de op één na droogste julimaand ooit gemeten. De wind was in het algemeen zwak en kwam overwegend uit westelijke richting,

De eerste kluten werden in dit jaar pas op de 10e van deze maand gezien. Deze 3 zwart/witte vogels vlogen richting de Waddenzee. Ook vloog op deze dag nog een vrouwtje middelste zaagbek naar het noorden. Op de 15^e vloog ook nog een oeverloper langs en had dezelfde richting. Met enige verbazing werd op 24 juli een naar het zuiden vliegende groene specht ontdekt. Vermoedelijk onderweg naar de het bosgebied de Donkere duinen. De eerste groep van 28 steenlopers v.w.b. het aankomende najaar verscheen op de 27^e op de strekdam gelegen vlak voor de telpost.

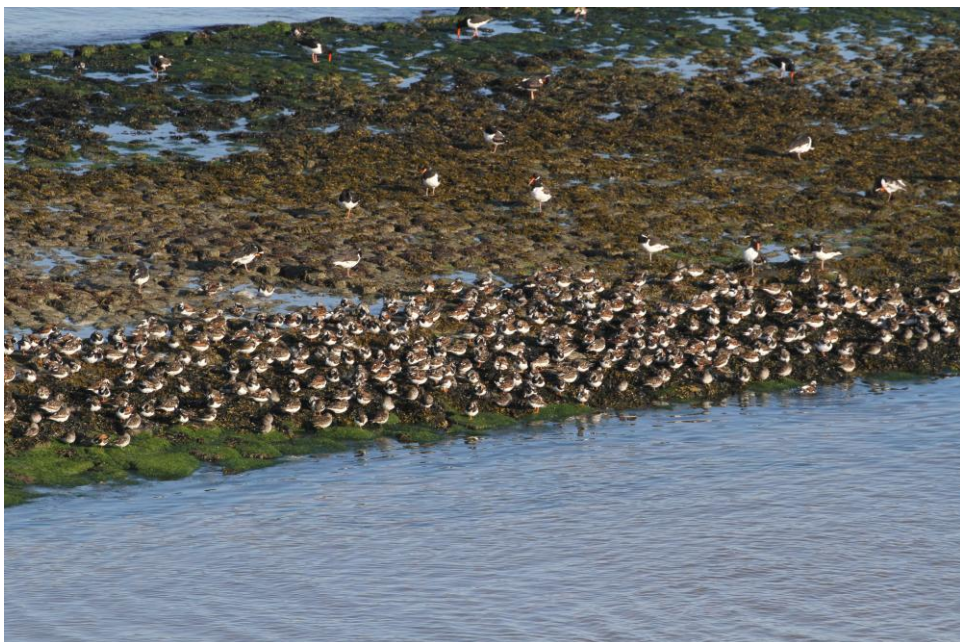

Foto: Steenlopers (F. Geldermans)

Altijd mooi om te zien was een groep bestaande uit 11 blauwe reigers. Traag vliëgend vlak boven het Breewijd werd op de 29^e koers richting het zuiden voortgezet. In deze maand konden dagelijks jan van genten worden waargenomen. Er werden in deze periode 34 exemplaren van deze pelagische soort geteld. Verder werden in deze periode nog enkele interessante soorten gezien, namelijk 3 zwartkopmeeuwen, 20 zilverplevieren en 4

bontbekplevieren. Verder vlogen in het begin van de maand nog 10 gierzwaluwen langs de telpost. Deze ook wel honderd-dagen-vogels genoemd verdwenen uiteindelijk met gezwinde spoed in zuidelijke richting.

Foto: Kokmeeuw (C. Rebel)

De rui-trek van de bergeend vindt steeds meer gefragmenteerd plaats. Uiteindelijk werden er 353 bergeenden in deze maand geteld. Halverwege juli vond er een stevige stuwing van naar het zuiden vliegende kokmeeuwen plaats. Vooral op de 29e was dit fenomeen mede door de 403 langs vliegende kokmeeuwen duidelijk zichtbaar. Er werden in deze maand 1152 van deze kleine meeuwen geteld. In deze maand kunnen naar verhouding veel kleine mantelmeeuwen worden gezien. In deze periode worden voedselvluchten in zuidelijke richting ondernomen. Hierbij valt te denken aan de bekende kustplaatsen langs de Noordzee. Aan het einde van de middag keren deze vogels weer terug naar de broedkolonies. Door deze vluchtbewegingen konden in ieder geval 4131 kleine mantelmeeuwen aan het digitale platform trektellen.nl worden doorgegeven.

Gedurende de laatste twee dagen werden de meeste zwarte sterns gespot. Van deze foeragerende moerassterns werden er uiteindelijk 79 exemplaren geteld. Verder waren in deze zomermaand nog veel andere sterns actief. Hierbij ging het hoofdzakelijk om foerageergedrag. Hierdoor konden er 2048 grote sterns, 1644 visdieven en slechts 19 dwergsterns worden bijgeschreven. De dalende trend voor de bruinvis was ook deze maand duidelijk zichtbaar. Er werd dan ook geen enkel exemplaar in het Breewijd waargenomen.

De telpost was in de maand juli 57,5 uren bezet. Er werden 48 soorten vastgesteld en dit leverde een aantal van 11.343 vogels op.

Augustus

Landelijk gezien was augustus een extreem warme maand. Echter voor Den Helder bedroeg de normale gemiddelde temperatuur van 17,8 ° C. De wind kwam hoofdzakelijk uit westzuidwestelijke richting.

Foto: Bruine kiekendief (H. Post)

Al vroeg in het najaar werden alweer de eerste overwinterende eenden gezien. Op de 3^e werden vlogen 2 pijlstaarten naar het zuiden en werden op de 14^e door 4 smienten gevolgd. Een vrouwtje middelste zaagbek had op de 21^e een noordelijke koers. Ook werden er regelmatig bergeenden gespot. Het totaal voor deze eend kwam deze maand op 105 exemplaren uit. Zowel op de 8^e als op de 10^e vloog een kleine zilverreiger langs de telpost. Bruine kiekendieven waren vreemd genoeg dit jaar al vroeg op pad. Er werden op de 8^e 11 van deze

roofvogels geteld, waarvan er 9 exemplaren over de Razende Bol vlogen. Een inmiddels schaars geworden blauwe kiekendief vloog op de 26^e richting het zuiden.

Tussen 5 en 10 augustus konden 4 adulte kleine jagers aan de lijst worden toegevoegd. Er werden tevens in deze maand 88 boerenwaluwen geteld. Het merendeel van deze insecteneters had een noordelijke koers. Steltlopers lieten een wisselend beeld zien. De eerste paarse strandlopers vlogen op de 22^e naar het noorden. Op de 26^e werd door een waarnemer met een scherpe blik vlak voor de kust een schaarse kleine strandloper ontdekt. Dit kleine steltloperkje verdween uit beeld in zuidelijke richting. Verder werden er in deze maand nog 28 wulpen, 5 bontbekplevieren, 12 kanoeten, 66 drieteenstrandlopers en 6 tureluurs geteld.

Altijd mooi om te zien zijn de groepen langstrekkende kokmeeuwen. In deze periode konden in ieder geval 1572 van deze meeuwen worden geturfd. De sternachtige lieten hun aanwezigheid door het vele gekrijs zich in deze maand duidelijk gelden. Al dan niet foeragerend werden er 9 noordse sterns, 663 zwarte sterns en 85 dwergsterns geteld. Grote sterns waren duidelijk in de meerderheid. Zowel adulte als ook juveniele vogels waren boven het Breewijd zeer actief. Het hoogste aantal werd op de 8^e gesignaleerd. Er werden op deze dag 768 exemplaren geteld. In deze maand kwam het aantal grote sterns op maar liefst 3316 exemplaren uit. De visdief liet een identiek beeld zien. Het hoogste aantal werd eveneens op de 8^e vastgesteld. Op deze dag werden 912 visdieven geregistreerd. Het aantal visdieven voor de maand augustus kwam op een redelijk aantal van 2664 exemplaren uit.

Illustratie NOS

Sinds kort zijn er hydrofoons op 12 plekken in de Waddenzee geplaatst. Het onderzoek met behulp van deze apparatuur heeft tot doel om het onderwatergeluid te registreren. Hierbij wordt gekeken wat de negatieve effecten op de aanwezige zeezoogdieren zullen zijn. Met name de bruinvis is in dit kader een belangrijke doelsoort. Ook voor de kust bij Huisduinen is een dergelijke hydrofoon geplaatst. Mogelijk worden ook de 'clicks' van bruinvissen opgevangen. In deze maand werden er in ieder geval 5 bruinvissen vlak voor de kust ontdekt. Deze waarnemingen worden doorgaans aan het inmiddels bekende platform doorgegeven. Vanwege dit drie jaren lang lopende onderzoek worden bruinvissen voortaan ook in waarnemingen.nl ingevoerd.

In de maand augustus was de zeetrekelpost 53 uren bezet. Er werden 58 verschillende soorten vastgesteld. Dit resulteerde in een aantal van 10.367 vogels.

September

De maand september was over het algemeen warm, vrij droog en redelijk zonnig, met een gemiddelde windkracht die uitkwam op ongeveer windkracht 3 Bft., voornamelijk uit het zuidzuidwesten. Toch waren er ook dagen met een stevige wind vanuit westnoordwestelijke richting. Dit betekent pelagische soorten! Echter door de geografische ligging van de telpost ten opzichte van de Waddeneilanden en in het bijzonder de Razende Bol vliegen met name de pijlstormvogels te ver uit de om ze te kunnen waarnemen. Ondanks dit gegeven werden toch nog enkele soorten gezien en wordt deze opsomming in het kort weergegeven, namelijk 3 juveniele kleinste jagers, 2 kleine jagers, 1 vaal stormvogeltje, 1 grauwe pijlstormvogel, 3 noordse pijlstormvogels en 2 juveniele vorkstaartmeeuwen. Tevens werden in deze periode 60 jan van genten in de boeken bijgeschreven. Gelet op de resultaten van de andere telposten langs de kust was de stemming bedrukt te noemen. Dus geen hosanna en op 20 september zou het enthousiasme zelfs naar een absoluut dieptepunt dalen. Gelet op de lange geschiedenis van de telpost werd voor het eerst een zwarte bladzijde geschreven! Deze bladzijde werd snel omgeslagen om zodoende deze teleurstellende dag uit het geheugen te wissen.

In het begin van de maand verschenen al de eerste wintergasten voor de kust. De eerste zeekoet werd op de 5^e gespot. Vier dagen later vloog ook nog eens een roodduiker langs. Pas op de 28e kwam eindelijk een parelduiker in het

vizier. De eerste groep bestaande uit 80 rotganzen passeerde op de 30e de telpost en verdween zoals gewoonlijk in zuidelijke richting. Door het ontbreken van een oostelijke wind werden maar weinig roofvogels gezien. Er werden slechts één bruine kiekendief, sperwer, slechtvalk en smelleken gezien. Ook de zogeheten 'zangertjes' lijken de laatste jaren Huisduinen te mijden. Toch kon gelukkig nog een naar het zuiden vliegende grote gele kwikstaart op de 23e worden gezien. Twee dagen later door 6 gele kwikstaarten gevolgd.

Foto: Gele kwikstaart (H. Post)

Op de 28^e vlogen maar liefst 24 roodkeelduikers naar het noorden. In tegenovergestelde richting verdwenen 19 middelste zaagbekken al spoedig uit beeld. Op de 16^e worden 100 naar het noorden vliegende wintertalingen gezien. Boerenzwaluwen waren nog steeds in redelijke aantallen aanwezig en hierdoor konden er op de 7^e 88 exemplaren worden geturfd. Het totaal kwam voor deze soort in deze maand op 93 exemplaren uit. Drukte alom tijdens de najaarstrek van diverse soorten meeuwen. Er werden uiteindelijk 1285 kokmeeuwen en 851 kleine mantelmeeuwen waargenomen. Opmerkelijk feit dat het hierbij hoofdzakelijk om volwassen vogels ging.

De najaarstrek van de sterns was ondertussen in volle gang. Er werden in deze periode 1760 grote sterns en 501 visdieven geteld. Opvallend genoeg werden er nog veel zwarte sterns geteld, namelijk 117 exemplaren. Het aantal van de noordse stern lag door het aantal van 11 exemplaren een stuk lager dan het

jaarlijkse gemiddelde. Dit was ook te merken bij de dwergstern, want van deze soort werden slechts 15 exemplaren geteld.

Op de 28^e werd de enige bruinvis van deze maand in het Breewijd ontdekt.

De telpost was in september 57 uren bezet. Het leverde 6832 vogels op. Het aantal soorten bleef op een laag aantal van 59 steken.

Fred Geldermans & Kees Rebel